

32002L0091

4.1.2003

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 1/65

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2002/91/EÜ,
16. detsember 2002,
ehitiste energiatõhususe kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse regioonide komitee arvamust, ⁽³⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽⁴⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artikkel 6 näeb ette keskkonnakaitsealaste nõuete lülitamist ühenduse tegevuspõhimõtete ja meetmete määratlemisse ning rakendamisse.
- (2) Loodusressursid, mille kaalutletud ja mõistlikule kasutamisele viidatakse asutamislepingu artiklis 174, hõlmavad nafta- ja maagaasi, tahkeid kütuseid, mis on energia peamised allikad, kuid ka süsinikdioksiidi heitmete peamised tekitajad.
- (3) Energiatõhususe suurendamine moodustab tähtsa osa Kyoto protokolliga täitmiseks ettenähtud tegevuspõhimõtete ja meetmete paketi ning peaks sisalduma igas hilisemate kohustuste täitmiseks vajalikus meetmepaketis.
- (4) Energianõudluse reguleerimine on tähtis vahend, mis võimaldab ühendusel mõjutada ülemaailmset energiaturgu ja seega ka energiavarude tagamist keskmises ja pikaajalises perspektiivis.
- (5) Nõukogu jõustas oma 30. mai 2000. aasta ja 5. detsembri 2000. aasta järel dustes komisjoni tegevuskava energiatõhususe alal ning nõudis erimeetmeid ehitussektoris.
- (6) Põhiliselt ehitistest koosneva elamu- ja teenindussektori arvele läheb üle 40 % energia lõpptarbimisest ühenduses ja see sektor laieneb, suundumusega kaasneb energiatarbimise ja seega ka süsinikdioksiidi heitmete suurenemine.

(7) Nõukogu 13. septembri 1993. aasta direktiiv 93/76/EMÜ süsinikdioksiidi heitmete vähendamise kohta energiatõhususe suurendamise teel (SAVE), ⁽⁵⁾ millega nõutakse, et liikmesriigid koostaksid ja rakendaksid ehitussektoris programmid energiatõhususe valdkonnas ning esitaksid nende kohta aruanded, hakkab nüüd juba teatud olulist kasu andma. Kuid on vaja täiendavat õigusakti konkreetsemate meetmete kehtestamiseks, et saavutada märkimisväärne, kuid siiani kasutamata energiasäästu võimalus ja vähendada selles sektoris suuri erinevusi liikmesriikide tulemustes.

(8) Nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivis 89/106/EMÜ ehitustooteid käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta ⁽⁶⁾ nõutakse, et ehitised ja nende kütte-, jahutus- ja ventilatsiooniseadmed konstrueeritaks ja ehitataks nii, et nende kasutamisel vajalik energia hulk, pidades silmas asukoha kliimatingimusi ja elanikke, oleks väike.

(9) Ehitiste energiatõhususe edasise parandamise meetmetes tuleks arvesse võtta kliimat ja kohalikke tingimusi ning sisekeskkonda ja tasuvust. Need ei tohiks olla vastuolus ehitiste muude põhinõuetega nagu ligipääsetavus, turvalisus ja ehitise kavandatud kasutus.

(10) Ehitiste energiatõhusust tuleks arvutada meetodite alusel, mida saaks eristada piirkondlikul tasandil, see hõlmaks lisaks soojusisolatsioonile teisi tegureid, millel on järjest tähtsam roll, näiteks kütte- ja kliimaseadmed, taastuvate energiaallikate kasutamine ja ehitise konstruktsioon. Ühine lähenemine sellel protsessil, mida viivad läbi erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud eksperdid, kelle sõltumatus tuleb tagada objektiivsete kriteeriumide alusel, aitab kaasa võrdsele mänguruumile liikmesriikide pingutustes säästa energiat ehitussektoris ning teeb võimalike omanike või kasutajate jaoks ühenduse kinnisvaraturu energiatõhususe läbipaistvaks.

(11) Ühendus kavatseb edaspidi täiustada selliseid standardeid nagu EN 832 ja prEN 13790, seda ka kliimaseadmete ja valgustuse osas.

⁽¹⁾ EÜT C 213 E, 31.7.2001, lk 266 ja EÜT C 203 E, 27.8.2002, lk 69.

⁽²⁾ EÜT C 36, 8.2.2002, lk 20.

⁽³⁾ EÜT C 107, 3.5.2002, lk 76.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi 6. veebruari 2002. aasta arvamus (Euroopa Ühenduste Teatajas veel avaldamata), nõukogu 7. juuni 2002. aasta ühis seisukoht (EÜT C 197, 20.8.2002, lk 6) ja Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2002. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas veel avaldamata).

⁽⁵⁾ EÜT L 237, 22.9.1993, lk 28.

⁽⁶⁾ EÜT L 40, 11.2.1989, lk 12. Direktiivi on muudetud direktiiviga 93/68/EMÜ (EÜT L 220, 30.8.1993, lk 1).

- (12) Ehitistel on mõju pikaajalisele energiatarbimisele ning seetõttu peaksid uued ehitised vastama kohaliku kliimaga sobivatele energiatõhususe miinimumnõuetele. Selles suhtes tuleks hea tava kohandada energiatõhususe suurendamise seisukohast tähtsate tegurite optimaalse kasutamise- ga. Kuna üldiselt ei ole alternatiivsete energiaallikate rakendamine täielikult ära kasutatud, tuleks kaaluda alternatiivsete energiaallikate keskkonnanalast ja majanduslikku teostatavust; selle saab liikmesriik kohe läbi viia uuringuga, mille tulemusel saadakse tasuvuse kriteeriumidele vastav energia säästumeetmete nimekiri keskmistel kohaliku turu tingimustel. Enne ehituse algust võib olla vajalik läbi viia eriuuringuid meetme või meetmete teostatavuse kohta.
- (13) Teatavat suurust ületavate olemasolevate ehitiste suuremal renoveerimisel tuleks kasutada võimalust tasuvate meetmete võtmiseks, et energiatõhusust suurendada. Suuremaks renoveerimiseks loetakse renoveerimist, mille puhul hoone ümbrise ja/või energiaseadmete nagu kütte, soojaveevarustus, kliimaseadmed, ventilatsioon ja valgustus renoveerimisega seotud kogukulutused ülevad 25 % ehitise väärtusest, välja arvatud maa väärtus, millel ehitis asub, ja renoveerimist, mille puhul uuendatakse üle 25 % hoone ümbrist.
- (14) Olemasoleva ehitise üldise energiatõhususe parandamine ei tähenda alati ehitise täielikku renoveerimist, uuendada võib üksnes neid osi, mis on ehitise energiatõhususe suhtes kõige olulisemad ja tasuvamad.
- (15) Olemasolevate ehitiste renoveerimisnõuded ei tohiks olla vastuolus ehitise kavandatud funktsiooni, kvaliteedi ega olemusega. Renoveerimisega kaasnevaid lisakulutusi peaks saama katta mõistliku ajaga seoses investeeringu eeldatava kasutusea jooksul kogunenud energiasäästuga.
- (16) Sertifitseerimisprotsessi võib toetada programmidega, mis edendavad võrdset juurdepääsu täiustatud energiatõhususele; see võib põhineda sidusrühmade organisatsioonide ja liikmesriikide nimetatud asutuse vahelistele kokkulepetele ja seda võivad läbi viia energia teenindusettevõtted, mis nõustuvad võtma kindlaksmääratud investeerimiskohustusi. Liikmesriigid peaksid kontrollima ja jälgima vastuvõetud kavade täitmist, samuti peaksid nad edendama stimuleerimissüsteemide kasutamist. Sertifikaat peaks nii palju kui võimalik kirjeldama ehitise tegelikku energiatõhususe olukorda ja seda võib vastavalt muuta. Ehitised, kus asuvad riigiasutused ja mida inimesed tihti külastavad, peaksid olema keskkonna- ja energiatõhususe aspektidest näidiseks ning seetõttu peaks neid energiatõhususe seisukohalt korrapäraselt sertifitseerima. Avalikkust tuleks energiatõhususest paremini teavitada ja panna nähtavalt välja energiatõhususe sertifikaadid. Lisaks sellele peaks ametliku soovitusliku toatemperatuuri näitamine koos tegeliku mõõdetud temperatuuriga vähendama kütte-, kliimaseadmete ja ventilatsioonisüsteemide väärkasutamist. See peaks aitama vältida tarbetut energiakasutust ja tagama toas mugavad kliimatingimused (soojusmugavus) võrreldes välistemperatuuriga.
- (17) Liikmesriigid võivad energiatõhususe suurendamiseks kasutada ka muid vahendeid/meetmeid, mida ei ole käesolevas direktiivis sätestatud. Liikmesriigid peaksid edendama head energiahaldamist, võttes arvesse ehitiste kasutintensiivsust.
- (18) Viimastel aastatel on hakatud Lõuna-Euroopa riikides kasutama rohkem kliimaseadmeid. Sellega kaasnevad märkimisväärsed probleemid tippkoormuse ajal, elektrikulude tõus ja energiatasakaalu rikkumine nendes riikides. Esma- tähtsateks peaksid saama need strateegiad, millega parandatakse ehitiste soojuskasutust suveperioodil. Selleks tuleks veelgi arendada passiivseid jahutustehnikaid, eeskätt neid, mis parandavad kliimatingimusi siseruumides ja mikrokliimat ehitiste ümber.
- (19) Erialase ettevalmistusega töötajate läbiviidav kuumaveekattelde ja kliimaseadmete korrapärane hooldus aitab kaasa nende täpsele reguleerimisele vastavalt toote spetsifikaadile ning tagab seeläbi keskkonna, ohutuse ja energiakasutuse seisukohast optimaalse toimimise. Kui kaalutakse kogu küttesüsteemi asendamist tasuvuse seisukohast, tuleks anda süsteemile sõltumatu hinnang.
- (20) Elamusektoris aitaks energiasäästmisele kaasa selliste arvete esitamine elanikele, kus on kütte-, kliimaseadmete ja sooja vee kulud arvatud vastavalt tegelikule tarbimisele. Elanikud peaksid saama ise reguleerida oma kütte ja sooja vee tarbimist nende meetmete tasuvuse ulatuses.
- (21) Asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgi tuleks energiatõhususe nõuete ja eesmärkide süsteemi üldpõhimõtted sätestada ühenduse tasandil, nende üksikasjalik rakendamine aga peaks olema liikmesriikide ülesanne, seega saab iga liikmesriik valida korra, mis kõige paremini vastab ta konkreetsetele oludele. Käesolev direktiiv esitab vaid miinimumnõuded ega reguleeri rohkem, kui on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

- (22) Tuleks sätestada võimalus kiiresti kohandada arvutusmeetodeid ja liikmesriigid peaksid ehitiste energiatõhususe miinimumnõuded korrapäraselt läbi vaatama seoses tehnika arenguga, muu hulgas seoses ehitusmaterjali isolatsiooniomaduste (või kvaliteedi) ja standardimise edasise arenguga.
- (23) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, ⁽¹⁾

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva direktiivi eesmärk on edendada ühenduses ehitiste energiatõhusust, võttes arvesse kliimat ja kohalikke tingimusi ning sisekeskkonna nõudeid ja tasuvust.

Käesoleva direktiiviga nähakse ette nõuded järgmistes küsimustes:

- ehitiste üldise energiatõhususe arvutusmeetodite üldraamistik;
- miinimumnõuete rakendamine uute ehitiste energiatõhususe suhtes;
- miinimumnõuete rakendamine suuremale renoveerimisele minevate suurte olemasolevate ehitiste energiatõhususe suhtes;
- ehitiste energiatõhususe sertifitseerimine ja
- ehitistes olevate kuumaveekatelde ja kliimaseadmete korrapärane ülevaatus ja lisahinnang küttesüsteemile, mille kuumaveekatlad on üle 15 aasta vanad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- ehitis* — katusega konstruktsioon, millel on seinad ja mille sisekliima parandamiseks kasutatakse energiat; ehtis võib viidata ehitisele kui tervikule või selle osadele, mis on konstrueeritud või mida on muudetud nii, et neid saab kasutada eraldi;
- ehitise energiatõhusus* — tegelikult tarbitud või ehitise standarditud kasutusega seotud erinevate vajaduste täitmisel eeldatavasti tarbitav energia hulk, see võib muu hulgas hõlmata kütet, vee soojendamist, jahutust, ventilatsiooni ja valgustust. Hulka väljendatakse ühe või mitme numbrilise näitajaga, mis on arvutatud, võttes arvesse isolatsiooni, tehnilisi ja paigaldusomadusi, konstruktsiooni ja asukohta seoses kliima

aspektidega, päikesevalguse hulka ja naaberehitiste mõju, oma energiatoodangut ja muid energiavajadust mõjutavaid tegureid, sealhulgas sisekliimat;

- ehitise energiatõhususe sertifikaat* — liikmesriigi või selle määratud juriidilise isiku tunnustatud sertifikaat ehitise energiatõhususe kohta, arvutatuna vastavalt lisas sätestatud üldraamistikul põhinevatele meetoditele;
- soojuse ja elektri koostootmine* — energiatõhususe teatavatele kvaliteedikriteeriumidele vastav esmaste kütuste üheaegne muundamine mehaaniliseks või elektriliseks ja soojusenergiaks;
- kliimaseadmed* — kõik osad, mida on tarvis õhu töötlemiseks, et temperatuuri kontrollida või seda alandada, võimaluse korral koos ventilatsiooni, niiskuse ja õhu puhtuse kontrollimisega;
- kuumaveekatel* — katla korpusest ja põletist koosnev üksus, mille abil kantakse veele üle põlemisel eralduv soojus;
- efektiivne nimivõimsus (kilovattides)* — tootja määratud ja tagatud suurim soojusvõimsus, mida on võimalik saavutada kehtval kasutamisel tootja määratud kasuliku võimsuse korral;
- soojuspump* — seade või paigaldis, mis võtab madalal temperatuuril soojust õhust, veest või maast ja suunab soojuse ehitisse.

Artikkel 3

Metoodika vastuvõtmine

Liikmesriigid kohaldavad riiklikul või piirkondlikul tasandil ehitiste energiatõhususe arvutamiseks meetodeid, mis põhinevad lisas sätestatud üldraamistikul. Raamistiku 1. ja 2. osa kohandatakse tehnika arenguga artikli 14 lõikes 2 sätestatud korras, võttes arvesse liikmesriigi õigusaktides kohaldatavaid standardeid või norme.

Meetodid sätestatakse riiklikul ja piirkondlikul tasandil.

Ehitise energiatõhusust väljendatakse läbipaistvalt ja see võib sisaldada süsinikdioksiidi heitmete indikaatorit.

Artikkel 4

Energiatõhususe nõuete kehtestamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada ehitiste energiatõhususe nõuete kehtestamine, mis põhinevad artiklis 3 osutatud meetoditel. Nõuete kehtestamisel võivad liikmesriigid eristada uusi ja olemasolevaid ehitisi ning erinevaid ehitiste kategooriaid. Nõuete puhul võetakse arvesse üldisi sisekliima tingimusi, vältimaks võimalikku negatiivset mõju, nagu näiteks ebapiisav ventilatsioon, ning ka kohalikke tingimusi ja ehitise kavandatud funktsiooni ja vanust. Nõuded vaadatakse korrapäraselt läbi vähemalt viie aasta järel ning vajaduse korral ajakohastatakse ehitussektoris toimunud tehnika arengu kajastamiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

2. Energiatõhususe nõudeid kohaldatakse vastavalt artiklitele 5 ja 6.

3. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõikes 1 osutatud nõudeid järgmiste ehitiste kategooriate suhtes:

- ehitised ja mälestised, mis on ametliku kaitse all teatava keskkonna või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu ja kus nõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende olemust või välimust,
- kultusekohtadena või religioosseteks tegevusteks kasutatavad ehitised,
- ajutised ehitised, mille kavandatud kasutusiga on kuni kaks aastat, tööstusalad, töökojad ja madala energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektorikokkuleppega hõlmatud sektoris,
- elamud, mis on mõeldud kasutamiseks alla nelja kuu jooksul aastas,
- eraldi seisvad ehitised, mille kasulik kogupindala on alla 50 m².

Artikkel 5

Uued ehitised

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada uute ehitiste vastavus artiklis 4 osutatud energiatõhususe nõuetele.

Uute ehitiste puhul, mille kasulik kogupindala on üle 1 000 m², tagavad liikmesriigid, et enne ehitamise algust kaalutakse ja võetakse arvesse tehnilist, keskkonnanäalist ja majanduslikku teostatavust selliste alternatiivsete süsteemide puhul nagu:

- taastuval energial põhinevad detsentraliseeritud energiatarnesüsteemid,
- soojuse ja elektri koostootmine,
- kaug- ja lokaalküte või -jahutus, kui see on olemas,

teatavatel tingimustel soojuspumbad.

Artikkel 6

Olemasolevad ehitised

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui ehitised, mille kasulik kogupindala on üle 1 000 m², läbivad suurema renoveerimise, suurendatakse tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires nende energiatõhusust nii, et see vastaks miinimumnõuetele. Liikmesriigid tulevad need energiatõhususe miinimumnõuded artikli 4 kohaselt kehtestatud ehitiste energiatõhususe nõuete alusel. Nõuded võib kehtestada eespool nimetatud eesmärgil parandada renoveeritud ehitise kui

terviku või renoveeritud süsteemide või osade üldist energiatõhusust, kui need moodustavad osa piiratud aja jooksul läbiviidavast ehitise renoveerimisest.

Artikkel 7

Energiatõhususe sertifikaat

1. Liikmesriigid tagavad, et kui ehitisi ehitatakse, müüakse või renditakse, antakse vastavalt juhtumile omanikule või omanik annab võimalikule ostjale või üürnikule energiatõhususe sertifikaadi. Sertifikaadi kehtivusaeg on kuni kümme aastat.

Samasse ehitisse kuuluvate korterite või eraldi kasutamiseks mõeldud üksuste sertifitseerimine võib põhineda:

- terve ehitise ühisel sertifitseerimisel, kui korteritel või üksustel on ühine küttesüsteem, või
- teise samasse ehitisse kuuluva sama tüüpi korteri hindamisel.

Liikmesriigid võivad artikli 4 lõikes 3 osutatud kategooriad käesoleva lõike kohaldamisest välja arvata.

2. Ehitise energiatõhususe sertifikaat sisaldab selliseid kontrolliväärtusi nagu hetkel kehtivad juriidilised standardid ja võrdleva hindamise kriteeriumid, et tarbijad saaksid ehitise energiatõhusust võrrelda ja hinnata. Sertifikaadile lisatakse soovitusel energiatõhususe tasuvuse parandamiseks.

Sertifikaatide eesmärk piirdub teabe esitamisega ning nende sertifikaatide mõju kohtumenetluses või mujal otsustatakse vastavalt siseriiklikele eeskirjadele.

3. Liikmesriigid võtavad meetmed tagamaks, et ehitistes, mille kasulik kogupindala on üle 1 000 m² ja milles asuvad riigiasutused ning laiale isikuteeringile teenuseid osutavad institutsioonid, mida need isikud seetõttu tihti külastavad, oleks silmatorkavas kohas avalikkusele selgelt nähtavale paigutatud energiasertifikaat, mis ei ole üle kümne aasta vana.

Samuti võib selgelt esitada soovitusliku ja tegeliku toatemperatuuri ja muud asjakohased kliimaolud.

Artikkel 8

Kuumaveekatelde ülevaatus

Energiatarbimise vähendamiseks ja süsinikdioksiidi heitmete piiramiseks liikmesriigid:

a) sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada taastumatu vedel- või tahkekütusega köetavate efektiivse nimivõimsusega 20 kW–100 kW kuumaveekatelde korrapärane ülevaatus. Ülevaatusi võib kohaldada ka muude kütustega köetavate kuumaveekatelde suhtes.

Efektiivse nimivõimsusega üle 100 kW kuumaveekatelde ülevaatus peab toimuma vähemalt iga kahe aasta järel. Gaasikatelde puhul võib seda aega pikendada kuni nelja aastani.

Kui kütteseadmete kuumaveekatlad efektiivse nimivõimsusega üle 20 kW on üle 15 aasta vanad, sätestavad liikmesriigid vajalikud meetmed kogu kütteseadme ühekordseks ülevaatuseks. Selle ülevaatuse alusel, mis hõlmab kuumaveekatla tõhususe hindamist ja selle suuruse võrdlemist ehitise küttenõuetega, annavad eksperdid kasutajatele nõu kuumaveekatelde asendamise, küttesüsteemi muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta; või

- b) astuvad samme tagamaks kasutajatele kuumaveekatelde asendamise, küttesüsteemi muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta nõuandeid, mis võivad olla seotud ülevaastusega, et hinnata kuumaveekatla tõhusust ja kohast suurust. Selle lähenemisviisi mõju peaks laias laastus olema võrdväärne punkti a sätete mõjuga. Selle võimaluse valinud liikmesriigid esitavad oma lähenemisviisi võrdväarsuse kohta komisjonile aruande iga kahe aasta järel.

Artikkel 9

Kliimaseadmete ülevaatus

Energiatarbimise vähendamiseks ja süsinikdioksiidi heitmete piiramiseks sätestavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et kehtestada efektiivse nimivõimsusega üle 12 kW kliimaseadmete korrapärane ülevaatus.

Ülevaatus hõlmab kliimaseadmete tõhususe ja suuruse hindamist võrreldes ehitise jahutusnõuetega. Kasutajatele antakse asjakohaseid nõuandeid kliimaseadmete võimaliku parandamise või asendamise ning alternatiivsete lahenduste kohta.

Artikkel 10

Sõltumatud eksperdid

Liikmesriigid tagavad, et ehitiste sertifitseerimise, kaasnevate soovitude koostamise ja kuumaveekatelde ning kliimaseadmete ülevaatus viivad läbi sõltumatud erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud eksperdid, kes tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjana või töötavad riigiasutuses või eraettevõttes.

Artikkel 11

Läbivaatamine

Komisjon, keda abistab artikliga 14 moodustatud komitee, annab käesolevale direktiivile hinnangu selle kohaldamise käigus saadud kogemuste valguses ja teeb vajaduse korral ettepanekuid, mis käsitlevad muu hulgas:

- a) võimalikke täiendavaid meetmeid seoses hoonete renoveerimisega, mille kasulik kogupindala on alla 1 000 m²;

- b) üldisi ehitiste energiatõhusust edaspidi soodustavaid meetmeid.

Artikkel 12

Teavitamine

Liikmesriigid võivad võtta vajalikke meetmeid, et teavitada ehitiste kasutajaid erinevatest meetoditest ja tavadest, mis aitavad suurendada energiatõhusust. Liikmesriikide taotluse korral abistab komisjon liikmesriike asjaomaste teabekampaaniate korraldamisel, mida võib teha ühenduse programmide raames.

Artikkel 13

Raamistiku kohandamine

Lisa punktid 1 ja 2 vaadatakse läbi korrapäraselt ja mitte harvem kui kahe aasta järel.

Kõik muudatused, mida on vaja teha lisa punktide 1 ja 2 kohandamiseks tehnika arenguga, võetakse vastu artikli 14 lõikes 2 sätestatud korras.

Artikkel 14

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 15

Õigusaktide ülevõtmine

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 4. jaanuaril 2006. Liikmesriigid teatavad neist viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendes meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud ekspertide puudumise tõttu võivad liikmesriigid saada artiklite 7, 8 ja 9 täielikuks kohaldamiseks kolmeaastase lisaaja. Kui liikmesriigid seda võimalust kasutavad, teatavad nad komisjonile, esitades kohase põhjenduse ja käesoleva direktiivi edasise rakendamise ajakava.

Artikkel 17

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Artikkel 16

Brüssel, 16. detsember 2002

Jõustumine

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

P. COX

M. FISCHER BOEL

Direktiiv jõustub *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamise päeval.

LISA

Ehitiste energiatõhususe arvutamise üldraamistik (artikkel 3)

1. Ehitiste energiatõhususe arvutamismeetodid hõlmavad vähemalt järgmisi aspekte:
 - a) ehitise soojuslikud omadused (ümbris ja sisevaheseinad jne). Need omadused võivad hõlmata ka hermeetilisust;
 - b) kütteseadmed ja kuumaveearustus, sealhulgas nende isolatsiooniomadused;
 - c) kliimaseadmed;
 - d) ventilatsioon;
 - e) sisseehitatud valgustusseadmed (peamiselt mitteelamusektoris);
 - f) ehitiste asukoht ja paigutus, sealhulgas väliskliima;
 - g) passiivsed päikeseenergiastüsteemid ja päiksekaitse;
 - h) loomulik ventilatsioon;
 - i) sisekliima tingimused, sealhulgas kavandatud sisekliima.
 2. Arvutustes võetakse arvesse järgmiste aspektide võimalikku positiivset mõju:
 - a) aktiivsed päikeseenergiastüsteemid ning muud kütte- ja elektrisüsteemid, mis põhinevad taastuvatel energiaallikatel;
 - b) soojuse ja elektri koostootmisel saadud elekter;
 - c) kaug- või lokaalküte või -jahutus;
 - d) loomulik valgustus.
 3. Selle arvutuse tarvis tuleks ehitised liigitada piisavalt erinevatesse kategooriatesse, nagu:
 - a) erinevat tüüpi ühepereelamud;
 - b) korterelamud;
 - c) ametiruumid;
 - d) haridusehitised;
 - e) haiglad;
 - f) hotellid ja restoranid;
 - g) spordirajatised;
 - h) hulgi- ja jaekaubandusrajatised;
 - i) energiat tarbivad muud tüüpi ehitised.
-